

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-10-28, i. k. 2015-16998

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL MELIORACIJOS TECHNINIO REGLAMENTO MTR 1.05.01:2015
„MELIORACIJOS STATINIŲ PROJEKTO EKSPERTIZĖ IR MELIORACIJOS
STATINIŲ EKSPERTIZĖ“ PATVIRTINIMO**

2015 m. spalio 28 d. Nr. 3D-803
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 8 straipsnio 5 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 21 d. nutarimo Nr. 1316 „Dėl normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų normavimo sričių paskirstymo tarp valstybės institucijų“ 18 punktu,

t v i r t i n u melioracijos techninį reglamentą MTR 1.05.01:2015 „Melioracijos statinių projekto ekspertizė ir melioracijos statinių ekspertizė“ (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

2015 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. (13-2)-D8-6848

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-803

**MELIORACIJOS TECHNINIS REGLAMENTAS MTR 1.05.01:2015
„MELIORACIJOS STATINIŲ PROJEKTO EKSPERTIZĖ IR MELIORACIJOS
STATINIŲ EKSPERTIZĖ“**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Melioracijos techninis reglamentas MTR 1.05.01:2015 „Melioracijos statinių projekto ekspertizė ir melioracijos statinių ekspertizė“ (toliau – Reglamentas) nustato:

1.1. melioracijos statinių projekto ekspertizės ir melioracijos statinių ekspertizės atlikimo tvarką;

1.2. melioracijos statinių projekto ekspertizės vadovo, melioracijos statinių ekspertizės vadovo skyrimo (pasamdymo) tvarką.

2. Reglamentas yra privalomas visiems melioracijos darbų dalyviams, viešojo administravimo subjektams, melioruotos žemės savininkams ar kitiems naudotojams, taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklai taikomos Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo nuostatos.

**II SKYRIUS
TEISĖS AKTAI**

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

3. Reglamentas parengtas vadovaujantis šiais teisės aktais ir normatyviniais dokumentais:

3.1. Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas;

3.2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;

3.3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;

3.4. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. liepos 4 d. įsakymas Nr. 201 „Dėl Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašo patvirtinimo“

3.5. melioracijos techninis reglamentas MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. 3D-1 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“ patvirtinimo“;

3.6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. kovo 27 d. įsakymas Nr. 76 „Dėl įmonių ir specialistų atestavimo melioracijos statinių ir melioracijos statinių projektų ekspertizei atlikti taisyklių patvirtinimo“;

3.7. melioracijos techninis reglamentas MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 3D-218 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.12.01:2008 „Melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklės“ patvirtinimo“;

3.8. 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 305/2011;

3.9. statybos techninis reglamentas STR 1.03.01:2017 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-748 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“ patvirtinimo“;

3.10. melioracijos techninis reglamentas MTR 2.02.01:2006 „Melioracijos statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. 3D-2 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 2.02.01:2006 „Melioracijos statiniai. Pagrindiniai reikalavimai“ patvirtinimo“;

3.11. Sausinamosios melioracijos projektavimo taisyklės ir hidrotechnikos statinių projektavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 3D-466 „Dėl melioracijos normatyvinių dokumentų patvirtinimo“;

3.12. Melioruotos žemės ir melioracijos statinių būklės įvertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 3D-51 „Dėl Melioruotos žemės ir melioracijos statinių būklės įvertinimo metodikos patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Reglamente vartojamos sąvokos:

4.1. **Melioracijos statinių projektas (toliau – projektas)** – visuma normatyviniais melioracijos techniniais dokumentais nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami statytojo sumanytų melioracijos statinių techniniai sprendiniai, ir kuriais remiantis įteisinamas ir vykdomas melioracijos statinių įrengimas ir statyba.

4.2. **Melioracijos statinių projekto ekspertizė (toliau – projekto ekspertizė)** – esamų ar statomų melioracijos statinių projekto (visų jo dalių), kaip vientiso techninio dokumento, įvertinimas patikrinant, kaip projekto sprendiniai atitinka Lietuvos Respublikos melioracijos įstatyme ir melioracijos darbų normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytus

reikalavimus, taip pat kitų teisės aktų bei privalomųjų melioracijos statinių projekto rengimo dokumentų reikalavimus.

4.3. Melioracijos statinių ekspertizė (toliau – statinių ekspertizė) – esamų ar statomų melioracijos statinių, kaip vientiso daikto, įvertinimas patikrinant, kaip jų techninė būklė atitinka melioracijos sistemos reikalavimus. Įvykus inžinerinio statinio avarijai, nurodomos jos priežastys, nustačius, kad inžinerinio statinio būklė avarinė, nurodomos galimos jos pasekmės.

4.4. Melioracijos statinių ekspertizės rangovas (toliau – statinių ekspertizės rangovas) – juridinis asmuo, turintis įgalios institucijos išduotą kvalifikacijos atestatą, kuriuo patvirtinamas tinkamas pasirengimas eiti melioracijos statinių ekspertizės rangovo pareigas.

4.4¹. Melioracijos statinių projekto ekspertizės rangovas (toliau – projekto ekspertizės rangovas) – juridinis asmuo, turintis įgalios institucijos išduotą kvalifikacijos atestatą, kuriuo patvirtinamas tinkamas pasirengimas eiti melioracijos statinių projekto ekspertizės rangovo pareigas.

4.5. Melioracijos statinių projekto ekspertizės vadovas (toliau – projekto ekspertizės vadovas) – fizinis asmuo, turintis įgalios institucijos išduotą kvalifikacijos atestatą, kuriuo patvirtinamas tinkamas pasirengimas eiti melioracijos statinių projekto ekspertizės vadovo pareigas.

4.6. Melioracijos statinių ekspertizės vadovas (toliau – statinių ekspertizės vadovas) – fizinis asmuo, turintis įgalios institucijos išduotą kvalifikacijos atestatą, kuriuo patvirtinamas tinkamas pasirengimas eiti melioracijos statinių ekspertizės vadovo pareigas.

4.7. Kitos Reglamente vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Melioracijos įstatyme ir Statybos įstatyme

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

IV SKYRIUS EKSPERTIZĖS PRIVALOMUMAS

5. Projekto ekspertizė privaloma:

5.1. naujos statybos projektų;

5.2. rekonstravimo projektų;

5.3. remonto projektų, finansuojamų Valstybės biudžeto lėšomis, įrašytų į Valstybės investicijų programą, finansuojamų Europos Sąjungos ar kitų fondų lėšomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

6. Bet kurio kito projekto, nenurodyto Reglamento 5 punkte, ekspertizė neprivaloma. Statytojas (užsakovas) turi teisę ją organizuoti savo iniciatyva. Jei projekto ekspertizė atliekama, jai taikomi visi reglamento reikalavimai, taip pat kaip ir privalomai ekspertizei.

7. Atliekama nustatyta tvarka parengto ir nustatytos sudėties melioracijos statinių techninio projekto arba melioracijos statinių techninio darbo projekto ekspertizė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

8. Statinių ekspertizė atliekama Žemės ūkio agentūros prie Žemės ūkio ministerijos, atliekančios melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą, arba savivaldybės, patikėjimo teise valdančios ir naudojančios valstybei nuosavybės teise priklausančius melioracijos statinius, reikalavimu tik tais atvejais, kai įvyko statomo ar naudojamo statinio avarija arba nustatyta jos grėsmė, pastebėti melioruotos žemės ir (arba) melioracijos statinių pažeidimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

Nr. [3D-916](#), 2023-12-28, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25757

9. Statinių ekspertizė taip pat gali būti atliekama statytojo (užsakovo), melioracijos statinių naudotojo, melioruotos žemės savininko ar kito naudotojo užsakymu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

V SKYRIUS PROJEKTO EKSPERTIZĖS SUDĖTIS

10. Atliekant projekto ekspertizę, tikrinama, ar projekto sprendiniai atitinka:

10.1. projekto rengimo dokumentų reikalavimus;

10.2. melioracijos techninių reglamentų ir normatyvinių dokumentų reikalavimus, kitus melioracijos statinių, žemės sklypo tvarkymo reikalavimus, nustatytus kituose teisės aktuose;

10.3. trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimus;

10.4. melioracinių tyrinėjimų ir parametrų skaičiavimų pagrindimą (galimybių studiją ar kitą investicijų pagrindimo dokumentą), kai atliekama statinio, įrašyto į Valstybės investicijų programą, projekto ekspertizę, jei toks dokumentas buvo parengtas;

10.5. projekto techninių sprendinių ir skaičiuojamosios statybos kainos tarpusavio suderinamumo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

11. Be 10 punkte išvardytų reikalavimų, atliekant statinių, įrašytų į Valstybės investicijų programą, taip pat statinių, jei jų melioracijos darbai perkami taikant Viešųjų pirkimų įstatymą, projekto ekspertizę, taip pat tikrinama:

11.1. ar statinių darbų kiekiai bei techninėse specifikacijose nurodyti rodikliai nėra pertekliniai, palyginti su nustatytais melioracijos darbų normatyviniuose dokumentuose;

11.2. statinių statybos skaičiuojamosios kainos nustatymas (kai ši projekto dalis rengiama;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

12. Projekto ekspertizė įforminama ekspertizės aktu, kuris galioja nuo projekto ekspertizės akto pasirašymo dienos per visą statybos laiką (nuo akto pasirašymo dienos). Jei statybą leidžiantis dokumentas per 3 metus po ekspertizės akto perdavimo statytojui (užsakovui) negautas, ekspertizės išvados turi būti peržiūrėtos, kaip jos atitinka melioracijos darbus reglamentuojančius teisės aktų ir projekto rengimo dokumentų reikalavimus, arba atliekama nauja ekspertizė. Tai nustato projekto ekspertizės rangovas ir statytojas (užsakovas), pasirašydami ekspertizės rangos sutartį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

13. Projekto ekspertizės akto sudėtis:

13.1. trumpa projekto apžvalga, bendrieji, ekonominiai statinio rodikliai bei skaičiuojamoji statybos kaina;

13.2. privalomos pastabos, nurodančios, kokius projekte nustatytus teisės aktų pažeidimus reikia pašalinti;

13.3. projekto ekspertizės aktuose pateiktos privalomos pastabos turi būti motyvuotos su nuorodomis į konkrečius teisės aktus;

13.4. pirminės projekto ekspertizės akte pateiktų privalomų pastabų ir projekto įvertinimo analizė (nurodant motyvus, jei joms nepritarta) – jei atliekama pakartotinė projekto ekspertizė;

13.5. projekto įvertinimas (pagal Reglamento VI skyriaus nuostatas).

13.6. rekomendacijos projektui patobulinti;

14. Projekto ekspertizės aktą pasirašo projekto ekspertizės vadovas.

15. Projekto ekspertizės rangovas projekto ekspertizės aktą pateikia statytojui (užsakovui), o akto kopiją – projektuotojui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

16. Projekto ekspertizės akte pateiktos privalomos pastabos ir projekto įvertinimas yra privalomi statytojui (užsakovui) ir projektuotojui.

17. Projekto ekspertizės akte pateiktos privalomos pastabos ir projekto įvertinimas yra privalomi statytojui (užsakovui) bei projektuotojui ir tuo atveju, kai projekto ekspertizė yra neprivaloma, tačiau ją statytojas (užsakovas) organizuoja savo iniciatyva (kaip nurodyta Reglamento 6 punkte).

VI SKYRIUS PROJEKTO ĮVERTINIMAS

18. Projektas yra tinkamai parengtas, jei, atlikus ekspertizę, jo įvertinimas projekto ekspertizės akte atitinka Reglamento 19.1 papunktyje nurodytą įvertinimą.

19. Projektas įvertinamas taip:

19.1. projektas atitinka Reglamento (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus, privalomųjų projekto rengimo dokumentų, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. Projektą galima tvirtinti (kai tai privaloma). Projektui pritariama – tuo atveju, kai projekto tvirtinimas neprivalomas (t. y. projekto ekspertizė atliekama statytojo (užsakovo) pageidavimu);

19.2. projektas neatitinka Reglamento (ES) Nr. 305/2011 nustatytus esminius statinių reikalavimus, privalomųjų projekto rengimo dokumentų, kitų Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. Projekto negalima tvirtinti (kai tai privaloma). Projektui nepritariama (tuo atveju, kai projekto tvirtinimas neprivalomas) (t. y. projekto ekspertizė atliekama statytojo (užsakovo) pageidavimu). Tokiu atveju projektą būtina ištaisyti pagal projekto ekspertizės privalomas pastabas ir pakartotinai pateikti projekto ekspertizės rangovui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

VII SKYRIUS STATINIŲ EKSPERTIZĖS SUDĖTIS

20. Statinių ekspertizė atliekama pagal užduotį, kurią ekspertizės užsakovui pateikia Reglamento 8 punkte nurodytas viešojo administravimo subjektas arba Reglamento 9 punkte nurodyti asmenys.

21. Statinių ekspertizės sudėtis:

21.1. statinių ar jų dalių techninės būklės įvertinimas, nustatant atsiradusias ir prognozuojamas deformacijas, jų priežastis, įvykusių ir prognozuojamų deformacijų pasekmes;

21.2. statinių avarijos ir avarijos grėsmės (avarinės būklės) priežastis, bei jų sukeltos ir prognozuojamos pasekmės;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

21.3. statiniams nustatytų reikalavimų pažeidimų esmė ir priežastys, atsiradusios ir prognozuojamos pasekmės (melioracijos darbų teisės aktų pažeidimai, nepatenkinama statinių normatyvinė kokybė, nepakankamos apimties statybiniai tyrinėjimai, pašaliniai veiksniai, netinkamas statinių naudojimas ir pan.).

22. Statinių ekspertizės metu atliekami (kai tai būtina):

22.1. statinių ar jų dalių tyrinėjimai, mechaninio atsparumo, pastovumo, kiti laboratoriniai bandymai bei skaičiavimai;

22.2. patikrinimas, ar statybos produktai turi atitiktis dokumentus.

23. Statinių ekspertizės akto sudėtis, yra ši:

23.1. trypas statinių ar jų dalių aprašymas ir bendrieji techniniai rodikliai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

23.2. trypa statinių ar jų dalių esamos būklės charakteristika (vadovaujantis atliktais tyrinėjimais, laboratoriniais bandymais bei skaičiavimais) ir prognozuojamos tolesnės pasekmės;

23.3. privalomos pastabos dėl priemonių statinių techninei būklei pagerinti, statinio avarijos grėsmei pašalinti, o jei avarija įvyko, – avarijos būklei stabilizuoti (didesnės avarijos grėsmei pašalinti), nurodant, kokius tyrinėjimus, projektavimo, statybos darbus reikalinga atlikti (statomo statinio projektinių sprendinių pažeidimų pašalinimas ar pakeitimas kitais projektiniais sprendiniais, blogų projektinių sprendinių taisymas ar jų pakeitimas kitais, statybos metu nustatytų nekokybiškai atliktų statybos darbų perdarymas, nekokybiškų statybos produktų ir įrenginių pakeitimas (demontavimas) kokybiškais, jei pakeisti negalima ar netikslinga, – priemonių jų kokybei pagerinti įgyvendinimas);

23.4. pirminės statinių ekspertizės akte pateiktų privalomų pastabų ir statinio techninės būklės įvertinimo analizė (nurodant motyvus, jei joms nepritarta) – jei atliekama pakartotinė statinių ekspertizė;

23.5. statinių techninės būklės įvertinimas (pagal reglamento VIII skyriaus nuostatas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

23.6. priedai: ekspertizės metu atliktų statinių tyrinėjimų, laboratorinių bandymų, skaičiavimų dokumentai.

24. Statinių ekspertizės akte, be jame pateikto statinių techninės būklės įvertinimo priklausomai nuo ekspertizės rezultatų, nurodomi galimi sprendimai:

24.1. sustabdyti statinių ar jų dalių statybą (kai statiniai statomi ar rekonstruojami) iki statinių ekspertizės akte nurodytų privalomų pastabų įgyvendinimo;

24.2. tęsti statinių ar jų dalių statybą (kai statiniai statomi ar rekonstruojami) su sąlyga, kad statinių ekspertizės akte nurodytos privalomos pastabos dėl priemonių statinio (jo dalies) reikalavimų pažeidimams pašalinti bus įgyvendintos iki statinių ekspertizės akte nustatyto termino;

24.3. statinių naudojimas (kai statiniai naudojami), nedarant žalos kitų asmenų ar valstybės turtui, gamtinei aplinkai, galimas su sąlyga, kad statinių ekspertizės akte nurodytos privalomos pastabos dėl priemonių statinių ar jų dalių reikalavimų pažeidimams pašalinti bus įgyvendintos.

25. Statinių ekspertizės aktą pasirašo statinių ekspertizės vadovas.

26. Visais atvejais, kai atliekama statinių ekspertizė, statinių ekspertizės rangovas statinių ekspertizės aktą pateikia statinių ekspertizės užsakovui, o jo kopiją – viešojo administravimo subjektui, atliekančiam melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą. Projektuotojui bei kitiems statybos dalyviams (kai tai reikalinga) ekspertizės akto kopijas perduoda statinių ekspertizės užsakovas.

27. Statinių ekspertizės akte pateiktos privalomos pastabos turi būti motyvuotos su nuorodomis į konkrečius melioracijos ir statybos darbus reglamentuojančius teisės aktus.

VIII SKYRIUS

MELIORACIJOS STATINIŲ TECHNINĖS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS

28. Melioracijos statinių techninės būklės įvertinimas yra statinio ekspertizės akto sudėtinė dalis (žr. Reglamento 23.5 papunktį).

29. Melioracijos statinių techninė būklė ekspertizės akte įvertinama šiomis išvadomis:

29.1. įvyko statinių (jų dalių) avarija – pateikiamos avarijos masto bei statinių būklės po avarijos, deformacijų charakteristikos ir įvardijamos pagrindinės avariją sukėlusios priežastys;

29.2. atsirado statinių avarijos grėsmė (statiniai yra avarinės būklės) – pateikiamos nustatytos avarinės būklės, deformacijų charakteristikos, įvardijamos pagrindinės statinių avarijos grėsmę sukėlusios priežastys;

29.3. pastebėtos statinių deformacijos – nurodoma, kokie statinių norminiai reikalavimai pažeisti, ir nurodomos pažeidimų sukeltos neigiamos (esamos ir prognozuojamos) pasekmės.

30. Statinių ekspertizės akte pateiktas statinių techninės būklės įvertinimas yra privalomas:

30.1. jei atliekama statomų statinių ekspertizė – statytojui (užsakovui), statinių projektuotojui, rangovui, statinių statybos techniniam prižiūrėtojui ir viešojo administravimo subjektui, atliekančiam melioracijos darbų valstybinę priežiūrą;

30.2. jei atliekama naudojamų statinių ekspertizė – melioruotos žemės savininkams ar kitiems naudotojams, statinio savininkui (naudotojui), viešojo administravimo subjektams, jei statinių garantinis laikas nepasibaigęs, – taip pat statinių projektuotojui, rangovui, statinio statybos techniniam prižiūrėtojui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

IX SKYRIUS

PAKARTOTINĖ PROJEKTO EKSPERTIZĖ IR STATINIŲ EKSPERTIZĖ

31. Ekspertizės užsakovas (žr. Reglamento X ir XI skyrius), nesutinkantis su projekto ar statinių ekspertizės akto išvadomis, turi teisę užsakyti pakartotinę ekspertizę, kurią atlieka kitas

projekto ar statinių ekspertizės rangovas (projekto ar statinio, arba tų projekto ar statinio dalių, dėl kurių projektinių sprendinių įvertinimo ekspertizės užsakovo nuomonė skiriasi nuo pirminės ekspertizės akte pateiktos nuomonės).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

32. Jei atliekama pakartotinė projekto arba statinių ekspertizė tik projekto ar statinių atskiroms dalims, turi būti atitinkamai pataisytas pirminės projekto arba statinių ekspertizės aktas, kad šių ekspertizių aktų privalomos pastabos ir įvertinimas tarpusavyje neprieštarautų. Pirminės projekto ekspertizės aktą pataiso ją atlikęs projekto ar statinių ekspertizės rangovas pagal ekspertizės užsakovo užsakymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

33. Pakartotinė projekto arba statinių ekspertizė turi būti atlikta pagal visus Reglamento reikalavimus. Pakartotinės projekto arba statinių ekspertizės akte turi būti pateikta pirminės projekto arba statinio ekspertizės akte pateiktų privalomų pastabų, projekto arba statinio techninės būklės įvertinimo analizė.

34. Kuria ekspertize, pirmine ar pakartotine, vadovautis, sprendžia:

34.1. kai atlikta pakartotinė projekto ekspertizė – statytojas (užsakovas);

34.2. kai atlikta pakartotinė statinio ekspertizė (priimant sprendimą dalyvauja melioracijos darbų valstybinės priežiūros subjekto, inicijavusio pirminę statinių ekspertizę (žr. Reglamento 8 punktą), atstovas):

34.2.1. statytojas (užsakovas), jei atliekama statomų statinių ekspertizė;

34.2.2. statinių savininkas (naudotojas), jei atliekama naudojamų statinių ekspertizė;

X SKYRIUS

PROJEKTO EKSPERTIZĖS DALYVIAI. PROJEKTO EKSPERTIZĖS UŽSAKOVAS

35. Projekto ekspertizės dalyviai yra:

35.1. statytojas (užsakovas), kuris kartu yra ir projekto ekspertizės užsakovas;

35.2. projektuotojas, atstovaujamas projekto vadovo;

35.3. projekto ekspertizės rangovai bei projekto ekspertizės vadovai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

36. Statytojas (užsakovas) privalo organizuoti statinių projekto ekspertizę, kai ji privaloma arba savo iniciatyva, atlikdamas šiuos veiksmus:

36.1. parinkti projekto ekspertizės rangovą savo nuožiūra arba konkurso būdu, organizuoti konkursą Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, o kai pagal minėtą įstatymą konkursas neprivalomas ir organizuojamas statytojo (užsakovo) iniciatyva – pagal statytojo (užsakovo) parengtas konkurso sąlygas;

36.2. sudaryti su pasirinktu projekto ekspertizės rangovu sutartį ir pateikti jam projekto kopiją bei vieną kompiuterinę laikmeną su įrašyta projekto kopija (minimalus raiškos reikalavimas – 200 dpi, galimi formatai – *. jpg, *. gif, *. tif, *. png, *. rtf, *. pdf, be skaitmeninių parašų) ekspertizei atlikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

37. Statytojas (užsakovas) privalo vadovautis ekspertizės akte pateiktomis privalomomis pastabomis ir projekto įvertinimu bei kontroliuoti, kad projektuotojas projektavimo darbų sutartyje nustatytu laiku pataisytų projektą pagal projekto ekspertizės privalomas pastabas arba raštu statytojui (užsakovui) išdėstytų motyvus, jei minėtos pastabos prieštarauja melioracijos darbus reglamentuojantiems teisės aktams arba jų negalima įvykdyti.

38. Statytojas (užsakovas) turi teisę pateikti projektą kitam projekto ekspertizės rangovui atlikti pakartotinę projekto ekspertizę, jei jis nesutinka su projekto ekspertizės akte pateiktomis privalomomis pastabomis bei projekto įvertinimu.

39. Projektuotojas privalo ištaisyti projektą (kai ekspertizė yra privaloma ar inicijuota statytojo (užsakovo) pagal projekto ekspertizės akte nurodytas privalomas pastabas) projektavimo darbų rangos sutartyje nustatytu laiku be papildomo mokėjimo, jei projektavimo darbų rangos sutartyje nenumatyta kitaip, arba raštu statytojui (užsakovui) išdėstyti motyvus, jei minėtos pastabos prieštarauja teisės aktams arba jų negalima įvykdyti.

40. Projektuotojas turi teisę atsisakyti vadovautis projekto ekspertizės akte pateiktomis privalomomis pastabomis, informuodamas apie tai raštu statytoją (užsakovą) bei ekspertizės vadovą, jei šios pastabos nepagrįstos teisės aktais, projekto rengimo dokumentais ir reikalauti iš statytojo (užsakovo) atlikti pakartotinę ekspertizę.

41. Projekto ekspertizės užsakovas yra statytojas (užsakovas) nepriklausomai nuo to, ar ji yra privaloma, ar inicijuota statytojo (užsakovo) (žr. Reglamento 5, 6 punktus).

XI SKYRIUS

STATINIŲ EKSPERTIZĖS DALYVIAI. STATINIŲ EKSPERTIZĖS UŽSAKOVAS

42. Statinių ekspertizės dalyviai yra:

42.1. statinių ekspertizės užsakovas:

42.1.1. statomo ar pastatyto statinio, kol jis nepripažintas tinkamu naudoti, – statytojas (užsakovas);

42.1.2. naudojamo statinio – jo savininkas (naudotojas);

42.2. viešojo administravimo subjektai, nurodyti Reglamento 8 punkte;

42.3. statinių ekspertizės rangovas, statinių ekspertizės vadovai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

43. Statinių ekspertizės užsakovas privalo organizuoti statinio ekspertizę, gavęs viešojo administravimo subjekto, nurodyto Reglamento 8 punkte, reikalavimą raštu, atlikdamas šiuos veiksmus:

43.1. parinkti statinių ekspertizės rangovą savo nuožiūra arba konkurso būdu, organizuoti konkursą Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, o kai pagal minėtą įstatymą konkursas neprivalomas ir organizuojamas statytojo (užsakovo) iniciatyva – pagal statytojo (užsakovo) parengtas konkurso sąlygas;

43.2. sudaryti su pasirinktu statinių ekspertizės rangovu sutartį ir pateikti statinių ekspertizės rangovui projektą ir kitą statybos dokumentaciją, sudaryti visas sąlygas atlikti ekspertizę;

43.3. statinių ekspertizės metu atidengti ar atkasti ekspertizės vadovo nurodytas statinių konstrukcijas bei kitus elementus, jei reikalinga atliekant statybinius tyrinėjimus, ir vėl juos uždengti, užkasti ar užtaisyti, užbaigus statybinius tyrinėjimus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

44. Statinių ekspertizės užsakovas privalo:

44.1. įgyvendinti statinių ekspertizės privalomas pastabas, atlikti reikalingus statybinių tyrinėjimų, projektavimo bei statybos darbus pagal grafiką, sudarytą kartu su viešojo administravimo subjektu, kurio reikalavimu buvo atlikta statinio ekspertizė;

44.2. raštu informuoti viešojo administravimo subjektą, kurio reikalavimu atliekama statinių ekspertizė, apie statybos sustabdymą, kai šis sustabdymas nurodytas statinių ekspertizės akte pateiktame statinių techninės būklės įvertinime;

44.3. jei statinių ekspertizės akte pateiktos privalomos pastabos ar statinio techninės būklės įvertinimas prieštarauja melioracijos ir statybos darbus reglamentuojantiems teisės aktams ar jų negalima įgyvendinti, raštu apie tai pranešti viešojo administravimo subjektui, kurio reikalavimu atliekama ekspertizė, bei statinių ekspertizės rangovui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

45. Statinių ekspertizės užsakovas turi teisę:

45.1. kai atliekama statomų statinių arba naudojamų statinių (kai statinių garantinis terminas nėra pasibaigęs) ekspertizė, reikalauti iš projektuotojo ar statinių statybos rangovo įvykdyti statinių ekspertizės akto privalomas pastabas;

45.2. jei jis nesutinka su statinių ekspertizės išvadomis, užsakyti pakartotinę ekspertizę, kurią atliks kitas statinių ekspertizės rangovas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

XII SKYRIUS EKSPERTIZĖS RANGOVAI

46. Projekto ekspertizės ar statinių ekspertizės užsakovas turi teisę pasirinkti nustatyta tvarka atestuotą projekto ar statinių ekspertizės rangovą:

46.1. kai ekspertizės paslaugoms pirkti taikomas Viešųjų pirkimų įstatymas – šio įstatymo nustatyta tvarka;

46.2. kitais atvejais – savo nuožiūra ar konkurso būdu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

47. Ekspertizės rangovas turi teisę:

47.1. reikalauti iš ekspertizės užsakovo pateikti dokumentus ir informaciją, reikalingus ekspertizei atlikti;

47.2. statinio ekspertizės atveju reikalauti iš ekspertizės užsakovo įrašyti į ekspertizės rangos sutartį sąlygas, kuriomis vadovaujantis bus atliekami reikalingi statinio statybiniai tyrinėjimai, kas ir kokiomis sąlygomis suteiks reikalingą įrangą ir darbo jėgą.

48. Ekspertizės rangovas (subrangovas) neturi teisės atlikti:

48.1. jo ar projektavimo subrangovų parengto projekto ar jo dalių ekspertizės;

48.2. projektavimo įmonės, kurioje dirba ekspertizės rangovo ekspertai, parengto projekto ar jo dalių ekspertizės;

48.3. statinių, pastatytų ar statomų pagal jo ar jo subrangovų parengtą, ar jų ekspertizės vadovų projektą, ekspertizės;

48.4. statinių, kurio statybos rangovu (subrangovu) ar techniniu prižiūrėtoju jis yra (buvo), ekspertizės;

48.5. statinių, kurio savininku (naudotoju) jis yra (buvo), ekspertizės.

XIII SKYRIUS PROJEKTO EKSPERTIZĖS IR STATINIŲ EKSPERTIZĖS VADOVAI

49. Šio reglamento nuostatos, susijusios su ekspertizės vadovu, taikomos melioracijos statinių projekto ekspertizės vadovui ir melioracijos statinių ekspertizės vadovui (toliau kartu vadinama ekspertizės vadovu).

50. Ekspertizės vadovu gali būti skiriamas (samdomas) asmuo, turintis Žemės ūkio ministerijos išduotą dokumentą, kuriuo suteikiama teisė eiti šias pareigas. Jis gali užsiimti tik ta ekspertizės veikla, kuri atitinka Žemės ūkio ministerijos išduotame dokumente nurodytą ekspertizės rūšį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

51. Ekspertizės vadovas savo parašu patvirtina ekspertizės akte pateiktą projekto patikrinimo ir įvertinimo ar statinių (jų dalių) techninės būklės patikrinimo ir įvertinimo rezultatų teisėtumą bei pagrįstumą. Ekspertizės vadovas, pasirašydamas ekspertizės aktą, šalia parašo privalo nurodyti atestato numerį ir datą. Ekspertizės rangovas gali nustatyti savo ar kitų jo įgaliotų įmonės darbuotojų parašų privalomumą, tačiau šie parašai nesumažina ekspertizės vadovo atsakomybės už ekspertizės kokybę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

52. Projekto ekspertizės vadovas neturi teisės atlikti konkretaus projekto ekspertizės, jei jis yra (buvo) šio projekto (jo dalies) bet kurio etapo vadovas ar kaip specialistas dalyvavo rengiant projekto (jo dalies) bet kurį etapą.

53. Statinių ar jų dalių ekspertizės vadovas neturi teisės atlikti konkretaus statinio ekspertizės, jeigu jis:

53.1. dalyvavo šių statinių projektavimo darbuose Reglamento 52 punkte išvardytais atvejais;

53.2. yra (buvo) šių statinių statybos vadovas, techninis prižiūrėtojas ar atlieka (atliko) melioracijos darbus kaip specialistas;

53.3. yra (buvo) šių statinių savininkas ar jų naudotojas ar dirba (dirbo) statinius prižiūrinčioje įmonėje.

54. Projekto ekspertizės vadovas privalo:

54.1. patikrinti, ar pateiktas ekspertizei projektas yra nustatytos sudėties, ar prie jo pridėti projekto rengimo dokumentai ir atsisakyti priimti projektą ekspertizei, jei jis nesukomplektuotas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

54.2. supažindinti statytoją (užsakovą), projekto vadovą, taip pat projekto dalių vadovus su projekto ekspertizės privalomomis pastabomis (nurodymais), jas aptarti, pakviečiant (kai tai reikalinga) dalyvauti pasitarime specialiųjų ekspertizių vadovus, iki ekspertizės akto pasirašymo

(pasitarimo eiga ir rezultatai protokoluojami). Šiam tikslui ekspertizės vadovas turi teisę ne tik organizuoti pasitarimus, bet ir naudoti kitus šiame Reglamento papunktyje įvardytų asmenų informavimo būdus, numatytus ekspertizės įmonės patvirtintose taisyklėse ekspertizei atlikti, kurios nurodytos ekspertizės rangos sutartyje;

54.3. pateikti statytojui (užsakovui), projektuotojui projekto ekspertizės aktą ekspertizės rangos sutartyje nustatytu laiku;

54.4. išnagrinėti statytojo (užsakovo), projekto vadovo, projekto dalių vadovų prieštaravimus, užginčijančius projekto ekspertizės privalomas pastabas ir projekto įvertinimą, gautus iš minėtų asmenų po ekspertizės akto pateikimo jiems, ir raštu pateikti jiems savo išvadas;

54.5. patikrinti pagal ekspertizės pastabas ištaisytą projektą, atitinkamai ištaisyti projekto ekspertizės aktą ir jį perduoti 54.3 papunktyje nurodytiems asmenims.

55. Statinių ekspertizės vadovas privalo:

55.1. atlikti statinių ekspertizę pagal ją inicijavusio viešojo administravimo subjekto ar kito asmens parengtą užduotį;

55.2. nustatyti, kokius statybinius tyrinėjimus būtina atlikti statinių techninei būklei įvertinti;

55.3. parengti užduotis reikalingiems statybiniams tyrinėjimams atlikti subrangos pagrindu (jei tai numatyta ekspertizės rangos sutartyje);

55.4. įvertinti atliktų statybinių tyrinėjimų rezultatus;

55.5. parengti statinio ekspertizės aktą ekspertizės rangos sutartyje nustatytu terminu pagal Reglamento VII skyriuje nustatytą sudėtį ir pateikti jį viešojo administravimo subjektui ar kitam asmeniui, inicijavusiam statinio ekspertizę;

55.6. išnagrinėti viešojo administravimo subjekto ar kito asmens, inicijavusio statinio ekspertizę, prieštaravimus dėl statinio ekspertizės akto, gautus po ekspertizės akto pateikimo, ir raštu pateikti savo išvadas.

56. Ekspertizės vadovas turi šias teises:

56.1. reikalauti iš ekspertizės užsakovo pateikti dokumentus ir informaciją, reikalingus ekspertizei atlikti;

56.2. reikalauti paskirti asmenį, atsakingą už klausimų, priklausančių ekspertizės rangovo kompetencijai, sprendimą ekspertizės metu ir nurodyti jį ekspertizės rangos sutartyje;

56.3. statinių ekspertizės atveju reikalauti iš ekspertizės užsakovo įrašyti į ekspertizės rangos sutartį:

56.3.1. koks asmuo (vardas, pavardė ir pareigos) atstovaus viešojo administravimo subjektui, inicijavusiam statinių ekspertizę (pagal Reglamento 8 punktą);

56.3.2. sąlygas, kuriomis vadovaujantis bus atliekami reikalingi statinio bei statybos žemės sklypo statybiniai tyrinėjimai, kas ir kokiomis sąlygomis suteiks reikalingą įrangą ir darbo jėgą ir koks ekspertizės užsakovo atstovas (vardas, pavardė) jam atstovaus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

56.3.3. pasitelkti neatestuotus ekspertus ekspertizei atlikti kaip pagalbininkus, kurie dirba jo vadovaujami, nesumažinant ekspertizės vadovo atsakomybės už ekspertizės kokybę ir jos pasekmes;

56.3.4. atsisakyti vykdyti bet kurių juridinių ir (ar) fizinių asmenų nurodymus bei reikalavimus, jei jie prieštarauja įstatymams, Reglamentui ar kitiems teisės aktams).

XIV SKYRIUS PROJEKTO EKSPERTIZĖS IR STATINIŲ EKSPERTIZĖS TRUKMĖ

57. Projekto ir statinių ekspertizės trukmė nustatoma ekspertizės rangos sutartyje.

XV SKYRIUS PROJEKTO EKSPERTIZĖS IR STATINIŲ EKSPERTIZĖS IŠLAIDŲ APMOKĖJIMAS

58. Projekto ekspertizės išlaidas apmoka projekto ekspertizės užsakovas (žr. Reglamento X skyrių).

59. Statinių ekspertizės išlaidas apmoka statinio ekspertizės užsakovas (žr. Reglamento XI skyrių).

XVI SKYRIUS ATASKAITOS APIE EKSPERTIZĖS RANGOVŲ VEIKLĄ

60. Pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario mėnesio pabaigos, ekspertizės rangovai Žemės ūkio ministerijai privalo pateikti ataskaitą apie praėjusiais metais atliktas projektų ekspertizes ir statinių ekspertizes (pagal priedą).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

61. Ekspertizės rangovai pagal pareikalavimą papildomai turi teikti Žemės ūkio ministerijai projekto ekspertizės ar statinio ekspertizės aktą tų statinių, kurie nurodomi ataskaitos 11 ir (arba) 12 punkte teikiamuose projektų ekspertizių ar statinių ekspertizių sąrašuose.

62. Jei atestuota ekspertizės įmonė nevykdė veiklos, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario mėnesio pabaigos, ji privalo apie tai raštu informuoti Žemės ūkio ministeriją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

XVII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Ekspertizės rangovas teisės aktų nustatyta tvarka atsako už ekspertizės rangos sutarties sąlygų vykdymą.

64. Ekspertizės vadovas teisės aktų nustatyta tvarka atsako už projekto ar statinių ekspertizės akto privalomų pastabų ir išvadų teisingumą bei pagrįstumą.

65. Ekspertuoto projekto kopiją arba kompiuterinę laikmeną, kurioje įrašytas ekspertuotas projektas, saugo ekspertizės rangovas Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

(Atliktų statinių ekspertizių ataskaitų forma)

įmonės pavadinimas

**ATLIKTŲ MELIORACIJOS STATINIŲ PROJEKTŲ EKSPERTIZĖS IR MELIORACIJOS
STATINIŲ EKSPERTIZIŲ NUO 20____-____-____ IKI 20____-____-____ ATASKAITA**

1. Ekspertizės rangovo pavadinimas.
2. Atestato Nr. _____.
3. Atlikta:
 - 3.1. projekto ekspertizių _____,
 - 3.2. statinių ekspertizių _____.
4. Dažniausiai projektuose pasitaikantys melioracijos darbų teisės aktų pažeidimai.
5. Pagrindinės projektinių sprendinių klaidos ir neracionalūs projektiniai sprendiniai.
6. Naujų projektinių sprendinių pavyzdžiai.
7. Statinių projektų skaičiuojamosios statybos vertės nepagrįsto padidinimo pavyzdžiai (nurodant konkrečias pinigų sumas), paskirties reikmėms nebūtinų projektinių sprendinių pavyzdžiai (padidinti plotai ir skersmenys; neprivalomų pagal statinio paskirtį įrenginių projektavimas; statybos orientacinės kainos sumažinimas po projekto ekspertizės ir pan.).
8. Ekspertuotų projektų kokybės įvertinimas (nurodomos projektavimo įmonės, projektų vadovai geriausiai ar blogiausiai parengę projektus, pateikiami būdingi pavyzdžiai).
9. Statinių didesnių avarių (avarinės būklės, deformacijų) skaičius, būdingesni pavyzdžiai, jų trumpas aprašymas ir priežastys (nekokybiški: statybiniai tyrinėjimai, projektas, statybos darbai, statybos produktai, įrenginiai, statinio priežiūra ir pan.).
10. Pasiūlymai:
 - 10.1. dėl melioracijos darbų teisinio reglamentavimo tobulinimo;
 - 10.2. dėl kvalifikacijos atestatų galiojimų sustabdymo ar atėmimo už nekokybiškai atliktus projektavimo darbus.
11. Statinių projektų ekspertizių, atliktų per ataskaitinį laikotarpį, sąrašas (grupuojamas

pagal finansavimo šaltinį), nurodant objekto pavadinimą, pagrindinius techninius rodiklius, sąmatinę vertę, statytoją (užsakovą), projektavimo rangovą ir jo kvalifikacijos atestato Nr., projekto vadovą ir jo kvalifikacijos atestato Nr.

12. Statinių ekspertizių, atliktų per ataskaitinį laikotarpį, sąrašas (nurodant objekto pavadinimą, pagrindinius techninius rodiklius, sąmatinę vertę, statytoją (užsakovą), statybos rangovą, projektavimo rangovą ir jo kvalifikacijos atestato Nr., projekto vadovą ir jo kvalifikacijos atestato Nr., savininką (naudotoją).

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

A. V.

(data)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-487](#), 2023-07-25, paskelbta TAR 2023-07-25, i. k. 2023-15125

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 3D-803 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.05.01:2015 „Melioracijos statinių projekto ekspertizė ir melioracijos statinių ekspertizė“ patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-916](#), 2023-12-28, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25757

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. spalio 28 d. įsakymo Nr. 3D-803 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.05.01:2015 „Melioracijos statinių projekto ekspertizė ir melioracijos statinių ekspertizė“ patvirtinimo“ pakeitimo